

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FRA DAUPHINÉ TIL FREDERICIA

FEM SMÅ PERSONALHISTORISKE ESSAY OM SLÆGTEN
ARMAND FRA LA MOTTE-CHALENÇON M. M.

AF

LOUIS E. GRANDJEAN

I KOMMISSION HOS
DAMBÆKS BOGHANDEL - FREDERICIA

1 9 4 1

FRA DAUPHINÉ
TIL FREDERICIA

Titelbladstegning af Fr. Britze

FRA DAUPHINÉ TIL FREDERICIA

FEM SMÅ PERSONALHISTORISKE ESSAY OM SLÆGTEN
ARMAND FRA LA MOTTE-CHALENÇON M. M.

AF

LOUIS E. GRANDJEAN

I KOMMISSION HOS
DAMBÆKS BOGHANDEL - FREDERICIA
1 9 4 1

INDHOLD :

- Forord.
- I. Opbrud fra Frankrig.
- II. Jean Armand vandrer til Fredericia.
- III. En direkte Linje.
- IV. Slægtsnavnet gennem tiderne.
- V. Om nogle andre Armand (Hermann) slægter.

FORORD.

Næsten tre års arbejde med en voluminøs korrespondance med udlandet går forud for offentliggørelsen af disse småafhandlinger. Når det virkelig er lykkedes at spore slægtens vandring over det meste af Vesteuropa i slutningen af 1600 tallet og begyndelsen af 1700 helt tilbage til en lille fransk by er det naturligvis ikke heldet alene, men det systematiske arbejde, der har været afgørende, og ikke mindst den indsats, som kaptajn Otto Hermann i Paris har ydet for at lokalisere småtingshandleren Jean Armand i Sweits og i Dauphiné. Oplysningerne fra Mecklenborg er delvis fremskaffet ved assistance fra genealogen, stadtbourat Andreas Hamann i Schwerin. Hvad Fredericiaperioden angår har cand. mag. N. C. Lukman ydet en værdifuld hjælp især ved at henvise til kilder, af hvilken han selv har øst til sin bog: Fredericiakolonien, hvortil jeg ofte henviser.

Ved arkivundersøgelserne og bearbejdelsen af stoffet har min hustru, Tove Grandjean f. Hermann (Armand) været mig uhyre behjælpelig, og det skyldes i virkeligheden hendes utrættelige tilskyndelse, at jeg af det omfangsrige stof har udarbejdet disse sammentrængte essay til offentliggørelse. Billederne er velvilligt udlånt af oberstinde Lizzie Rønning f. Hermann (Armand).

Således har jeg meget at takke for!

Det er mit håb, at dette materiale engang må blive et brugeligt grundlag for den, der går i lag med at udarbejde en complet stamtavle over slægten.

Terløsehus, efteråret 1941.

LOUIS E. GRANDJEAN.

I. OPBRUD FRA FRANKRIG.

I den lille by la Motte-Chalençon, som nu er hovedbyen i la Drôme, men som i gamle dage lå i Dauphiné, levede et ægtepar Jean Armand og Marie Clevans, om hvem vi intet ved før det nantiske edikts ophævelse 1685. Allerede 1684 blev det reformerte tempel i la Motte-Chalençon nedrevet, og 1685 flygtede præsten m. Bournat til Sweits, formentlig medtagende kirkens arkivalier, hvor han forblev til sin død som 80-aarig i 1699.

Da alle de reformerte pasteurs blev landsforviste i 1685, måtte ægteparret Armand følgelig lade deres efter 1685 fødte børn døbe af den katolske curé. Ved en henvendelse fra direktør for det danske studenterhus i Paris, kaptajn Otto Hermann¹⁾ til mairiet i la Motte-Chalençon bragtes ægteparret Armands existens på det rene gennem følgende dåbsantegnelser:

„Le seizième jour du mois d'october 1686 est né et le lendemain a été baptisée Anne Armand, fille de Jean Armand et de Marie Clevans. Son parrain Louis Broyer, sa marraine Marguerite Brunot, tout de ce lieu de la Motte Chalençon. Signé Roux curé“.

„Le septième jour du moins d'avril 1689 a été baptisé Joseph Armand fils de Jean et de Marie Clevans, son parrain Sr. Joseph Barral sa marraine Marie Faro, tous de ce lieu de la Motte. Signé Roux curé“.

„Le premier jour d'october 1692 est née et le troisième a été baptisée Marie Armand fille de Jean et de Marie Cle-

vans. Son parrain Sr. François Bormat, sa marraine Madeleine Roux de ce lieu. Signé Roux curé“.

På et eller andet tidspunkt mellem 1692, da familien endnu er i la Motte-Chalençon, og 1697, da vi finder den i Genève, er familien flygtet til Sveits. I La France Protestante par Eugen et Emile Haag (vol. 3) findes:

Subventionnés à Genève 1697.

Jean Armand avec sa femme et deux enfants, de la Motte-Chalençon.

og endvidere i en:

Rôle de ceux qui sont partis et à qui nous avons donné attestation depuis le 3 avril 1699:

„Jean Armand de La Motte-Chalençon, sa femme et trois enfants“.

Familien bryder altså op fra Sveits 1699, men det er så heldigt, at vi strax genfinder den i Neuhaldesleben i Sachsen. Richard Berenguir: Die Koloniliste von 1699. Berlin 1888 har nemlig:

„Neuhaldesleben 31.—12.—1699. Jean Armand, Quinqueillier du Dauphiné, sa femme et trois enfants“.

At det virkelig er den samme person fastslås ved listen for det følgende år i manuscrit no. 81, bibl. du Prot. Français:

„Rôle des Français refugies en Frusse 1700. Neuhaldesleben: Jean Armand, 5 personne, de la Motte Chalençon en Dauphiné, laboureur“.

men samtidig har vi i 1700 (Listen pr. 31./12.) en selvstændig:

Jean Armand, laboureur, de la Motte-Chalençon en Dauphiné“.

som det senere dokumenteres er ægteparrets søn.

At vi står overfor den selvsamme familie i la Motte-Chalençon, i Geneve og i Neuhaldesleben er utvivlsomt, men det bekræftes desuden af følgende oplysninger om Neuhaldesleben koloniens opståen i Dr. Ed. Muret: *Geschichte der Französische Kolonie in Brandenburg-Preussen*. 1885, hvori det hedder:

„Neuhaldesleben verdankt ihre Entstehung denjenigen Französischen Flüchtlingen, die zuerst in der Schweiz eine Zufluchtstelle gefunden hatte. Es waren besonders Flüchtlingen aus dem Languédoc, dem Dauphiné und der Provence, die 1699 den überfüllten Kanton Bern wieder verlassen mussten und in Brandenburg eine neue Zufluchtstelle fanden“.

Familiesammenhængen skaffes først i vielsesantegningen 1702 fra den franske kirke i Magdeburg.²⁾

„Mariés a l'Eglise française de Magdebourg: le 17 mai 1702: Jean Armand, peigneur de laine, fils de Jean Armand, ménager, originaire de la Motte-Chalençon en Dauphiné, et de Marie Cleuran, sa femme, originaire du même lieu, et Marie Anne Cocu, fille de David Cocu, ménager de Villar en Picardie“.

Når vi ser, hvorledes franske og tyske kilder, for ikke at tale om navnebærerne selv, bogstaverer de franske navne på højst forskellig måde, er der ingen Tvivl om, at Marie Clevans og Marie Cleuran er den samme. Det samme gælder Marie Anne Cocu, som af Niedersachische Familienkunde i Hamburg³⁾ benævnes Marie Anne Coqui, der „heiratete am 17.—5.—1702 Jean Armand“, og som af Consistorium der französische Kirche zu Berlin⁴⁾ kaldes Marianne Coirent i en oplysning, som er stærkt fejlbehæftet: „Im Jahre 1706 heiratet ein Armand Marianne Coirent in

Bützow“ (idet det jo var 1702 og i Magdeborg). Senere opgives endelig ved dette ægtepars børns dåb, at hun hed Marianne Coinne. Kaptajn Hermann gør opmærksom på, at Cocu betyder hanrej, og at der således var al grund til at bogstaverne navnet anderledes.

Hvad der bliver af småttingshandleren Jean Armand fra la Motte-Chalençon, der åbenbart også drev husnæring, ved vi intet om, muligt er det ham, som dør 17.—1.—1731 i Berlin under betegnelsen „Jean Armand de Chalons“⁵⁾). Men sønnen uldkæmmer Jean Armand fortsætter den europæiske vandring til Mecklenborg, hvorom vi skal høre i en anden afhandling.

Noter:

- ¹⁾ samlet ved et intimt samarbejde mellem kaptajn Hermann, Paris, og forfatteren. ²⁾ meddelt kaptajn Hermann af Bibl. Wallone de Leyde. ³⁾ Mühlenstrasse 4, IV Hamborg, brev til kaptajn Hermann. ⁴⁾ attest fra Consistoriet i Berlin af 29.—6.—1939 til forfatteren. ⁵⁾ iflg. brev af 26.—6.—1939 fra hr. Gobat, Consistorium i Berlin til forfatteren.

II. JEAN ARMAND VANDRER TIL FREDERICIA.

I en artikel af professor Wilhelm Stieda betitlet „Eine Hugenotten-Kolonie in Bützow“¹⁾ fortælles bl. a., at hertugen af Mecklenborg i september 1703 afsluttede en overenskomst med nogle franske købmænd ved navn Alexandre Flavard og Nicolai Gentin, som forpligtede sig til at skaffe et større antal refugies til Bützow, og at disse franske tilflyttere ikke kom direkte fra Frankrig, men derimod fra de refugies-kolonier, som allerede på den tid fandtes i Nordtyskland bl. a. i Hamborg, Halle, Stendal og Berlin, hvor de franske flygtninge ikke alle havde formået at indleve sig i forholdene, endvidere at disse tilflyttere var lidfattige med enkelte undtagelser, og at hertugen derfor måtte bevilge dem transportgodtgørelser fra 5 til 10 thaler. I den nævnte artikel er optrykt en liste over tilflyttere, som Flavard & Gentin under 22.—8.—1704 har opstillet. Blandt listens mange navne findes:

„Armand, sa femme, un enfant, ausi ouvrier en laine“,

hvilken person nærmere kan identificeres ved en anden ligeledes optrykt liste af 16.—12.—1704, i hvilken er medtaget:

„Jean Armand ist ein Wollkämmer und Seifensieder, ist pauvre, doch arbeitet er bald in Güstrow und suchet dergestell't sein Brot wo er kan. Hat 1 Fraw, 1 Kind. Hat 8½ Thaler Transportgeld bekommen“.

Ved en systematisk gennemgang af kirkebøgerne for Bützow og Güstrow i geheimearkivet i Schwerin fandtes ovennævnte Jean Armand først i den reformerte kirke i Bützow, nemlig:

„1707. Le 2de Janvier. A été Baptisé dans l'Eglise Ref. Françoise de Bützow, Deschamps Pasteur: Le fils du Armand et de Marianne Coinne. sa femme, né le 29 du moy dernier et a été nommé Abraham. Parrain Lees Kury et sa femme Mar-raine“.

Disse antegnelser bringer os frem i dagens lys, hin udkammer og sæbesyder JEAN ARMAND, som med sin kone MARIANNE COINNE og et barn ankom til Mecklenborg i 1704 enten fra Hamborg, Berlin, Halle eller Stendal. Om hans videre ophold i Mecklenborg kan det blot oplyses, at han senere slog sig ned i byen Hagenow. Vi genfinder ham her i den tyske kirkes bøger, da der ingen reformert menighed fandtes i denne by.

„Vater: monsieur Armman 8.—9.—1715 Johann Hartwich“

er en indførelse i dåbsregistret, som desuden oplyser, at stadsfoged Johan Hartwich Hundt er drengens fadder, efter hvem han altså er opkaldt. Fire år senere er familien endnu i Hagenow, da dåbsregistret viser:

„Vater: mons. Arman 29.—3.—1719 Johann Friedrich“.

Disse tvende dåbsangivelser er nu tilstrækkelige til at godtgøre, at denne Jean Armand i Mecklenborg er identisk med den til Fredericia i 1722 fra Mecklenborg ankomne af samme navn, thi sønnen Johann Hartwich, der i Fredericia kaldte sig J e a n L o u i s, angiver ved sit bryllup 1737 i Fredericia, at han er „natif de Hagenau“, og broderen Johann Friederich, som i Fredericia kaldtes J e a n F r i e -

deric og selv underskrev sig Fritz, blev ved sin død i Fredericia 1767 i kirkebogen opgivet som 50-årig (agé d'anviron 50 ans), hvad der stemmer med indførslen i Hagenow 1719.

Usikkerheden gælder kun spørgsmålet om, hvem der var moder til de to i Hagenow fødte sønner, da navnet ikke er anført i kirkebogen. Jean Armand var nemlig gift tvende gange, hvad skiftet efter hans død giver oplysning om. Det er ikke fundet, hvornår Marianne Coinne afgik ved døden i Mecklenborg, ej heller hvornår Jean Armand ægtede sin anden hustru SUSANNE ELISABETH PERRIN, med hvem han var i følge ved ankomsten til Fredericia i 1722. Jean Louis (d. v. s. Hartwich i dåbsregisteret) Armand opgiver ved sin vielse i 1737, at Elisabeth Perrin er hans mor (han kan have anvendt ordet i betydningen stedmor, som han næppe har brugt i daglig tale), men ved skiftet efter faderen Jean Armand 1741²) opgives det (måske mere korrekt af hensyn til arveloven), at han var søn af første ægteskab.

For nu at skønne over, hvilken af kildernes oplysning, som indbyrdes strider mod hinanden, man skal have tillid til, kan det oplyses, at en henvendelse til Pfarramt der Reformerten Gemeinde zu Stendal, i hvilken by det vidstes, at Susanne Perrin var født, bragte på det rene, at dette skete den 26.—5.—1696 (døbt 2.—6.—1696), og at hun var datter af Jean Francois Perrin og Elisabeth R e n e, endvidere at nævnte Jean Francois afgik ved døden 28.—9.—1697. Elisabeth Perrin kan altså godt have været Jean Louis (Hartwich)s moder som 19-årig, men det må dog betvivles, at det er tilfældet, thi vi ved, at Jean Louis er opkaldt efter stadsfoged Hundt i Hagenow, og uldkammer Jean Armand havde næppe på ny døbt en søn Jean (Johan), om det ikke var, fordi hans første søn i det nye ægteskab med Elisabeth Perrin skulde opkaldes efter hendes afdøde fader, Jean Francois Perrin, som den gamle opkaldesskik fordrede det. Det skønnes der-

for antageligt, at det er skiftets opgivelse, at Jean Louis er født i første ægteskab, som er det korrekte.

Om årsagen til Jean Armands opbrud fra Mecklenborg giver professor Stiedas artikel en antydning, idet det der (pag. 113) oplyses, at de franske kolonister klagede til hertugen over, at de ikke kunde få afsat deres varer, og at der igen i 1721 klages til hertug Karl Leopold, uden at han var i stand til at råde bod derpå. Netop i 1722, året efter, bryder Jean Armand op og begiver sig til Danmark, hvor han indtræffer i Fredericia ved påsketid. Kolonien her bestod jo af tobaksplanteurer fremfor andre og var i 1720 grundlagt på tobaksplantagerne. At en uldkæmmer alligevel søgte dertil, er ikke så mærkværdigt, thi som dr. Bobé skriver:²⁾ „von den Erwerbsmöglichkeit, welche den nach Dänemark einwandernden Hugentotten darboten, steht die Wollindustrie mit ihren verschiedenen Verzweigungen obenan, welche in Frankreich namentlich im Languedoc, in der Provence und in der Dauphiné zu jener Zeit in reicher Blüte war“.

Men vi vil nu videre følge uldkæmmer Jean Armand, og her er det så heldigt, at han strax efter sin ankomst sikres af den franske præst i Fredericia Jean Martin som vidne i en retssag, i hvilken Jean Armand udtaler sig som følger:

„21 Avril 1722. Extrait du Protocol de la Colonie française:

Deposition de Jean Armand, planteur de tabac, venant récemment du Mecklenbourg avec femme et enfans, agé de 50 ans ou environ:

Que la seconde fois quil rencontra Honore Bonnevie ce'toit la 2de semain apres paques dans la grande rue nomme Dannemarckis-gade proché du Pasteur Danois, que le dit Bonnevie lui demanda & á son comarade susdit: D'ou venez vous? Qu'ayant repondu du Mecklenbourg, il leur dit quel les plaingnoit, quil y avoit beaucoup de peine ici, quil y avoit quelques uns qui s'en etoient retournes apres avoir mangé leur, argent, & que les Privileges etoient peu de

chose. Surquoi il leur nomma quelques uns qui s'en etoient retournees, dont il ne souvenoit pas de nom“.

sign.: Jean Armand.⁴⁾

Det var ikke nogen lovende ankomst for uldkammeren, som måske för tilfällat kaldte sig tobaksplanteur; men han bliver, etablerer sig og erhverver 4.—3.—1723 borgerskab i Fredericia som „tobaksplanteur og -spinder“⁵⁾, og ved denne lejlighed anføres det, at han „er født i Frankrig udi province Dauphiné“.

Den 13.—10.—1730 sender Jean Armand sammen med Laurent le Brun (med hvem han kom til Fredericie 1722) en ansøgning til kongen angående leje af et stykke jord på fæstningsarealet, hvilken ansøgning slutter således:

„Wann aber der allmächtiger Gott uns endesunterschiedene vor andern mit vielen Kindern gesegnet, dadurch wir in den Standt gezeztet ein mehreres Land als wir bishero besessen zu bearbeiten auch gemäsiget sind um uns und unsern Familien das Jahr durch zu unterhalten mehrere und grossere Arbeit über uns zu nehmen.

Ew. Königl. May.t Alleruntertänigst treuegehorsamste
Knechte

Jean Armand. Laurent le Brun.⁶⁾

men det ses der ikke at være kommet noget ud af. Selskabet med le Brun var ikke godt, forstanderskabet karakteriserer le Brun i 1741 på følgende måde: „Det er hele Stadens Borgerskab bekendt, at Lcrentz Bruhn har sin største Lyst og Fryd ved stadig at have Strid og Viderværdigheder“.

Men Jean Armand klarer sig også uden tillægsjord, men det er også kun lige netop. Han bygger hus i henhold til koloniens kgl. privilegier, ifl. hvilke visse byggematerialer stilledes til rådighed for nybyggerne. Han bygger „paa de 2de mig af Stadens velædle og velviise Magistrat tilskjødte Byggepladser, som er den 4de og 5te Plads Norden for Siellandsgade“, hvor han ser „mit nye opbygte Huus, som staar ved dend vestre Siide af Gottes Gade“. Imidler-

tid har han ikke haft midler nok til at bygge uden lån og må derfor 2.—4.—1732 udstede prioritet og panterettighed til oberstlieutenant Brinch for rdl. 243,70,0 i såvel huset som „alle mine nu havende Løsøhre“, og herved får vi et indblik i hans hjem og hans bedrift.

Til bedriften hører der 2 heste, en sort og en hvid, en arbejdsvogn og en plov, samt en grå ko og endvidere „1 jern Tobaksspindel Rock“. Foruden planteur var han jo også spinder. Inde i stuerne har der stået solide ting: et aflangt egetræsbord, to egebeslagne kister og et egetræs madskab, endvidere er der et spejl med sort ramme og såvel en kobber- som en messingkedel, og endelig specificeres tidens sædvanlige sengetøj.⁷⁾

I 1735 nævnes Jean Armand i relationerne:

„Johan Herman, Reformeret, Haver selv bygt Huus, men er skyldig derpaa til Madame Brinck. Nærer sig ellers som anført er“. (d. v. s. som tobaksplanteur).⁸⁾

Der er ingen tvivl om, at Jean Armand i Fredericia fristede langt bedre kår end i Mecklenborg, hvor han betegnedes som fattig, men da alderen indhenter ham i Fredericia, han var allerede 50, da han kom dertil, begynder også vanskelighederne her at gøre sig gældende. Således hedder det i 1743:

„Johan Herman, ref. Tobaksplanteur, ellers i slet Tilstand. Kopskat 1 Rdl.“.⁹⁾

hvilket vil sige, at han var sat i den laveste kopskatklasse. Fire år senere, ved hans død, eksisterer hestene, vognen og ploven ikke mere, han havde da heller ingen ko, men besætningen bestod af 4 moderfår, 3-åringer, og 4 spædlam. Om selve ejendommen får vi besked i en beskrivelse 1746:

„Gottesgade, vester Side. Johan Herman, ref. ejende og iboende Huus, 8 Fag. Grund Rdl. 1.3.0 Bygning Rdl. 27,30“.¹⁰⁾

Samme kilde oplyser iøvrigt, at grunden var 50 al. × 24 al.

Uden hestekraft og vogn må man gå ud fra, at Jean Armand på sine gamle dage har trukket sig tilbage fra det

hårdere landbrugsarbejde, og det ses også, at han, som nu kaldes „Herman Tobaksspinder“, har drevet „husnæring“ som bierhverv, ganske som hans fader havde gjort det.¹¹⁾ Mange af de reformerte havde privat indlogering af garnisonens soldater resp. havde soldaterne på kost. Men helt opgivet tobaksavlens havde han dog ikke, thi i skiftet opgives det, at hans enke havde plantet tobak „til halft“ med Jørgen Slagter ca. 4 skp. land, „til halft“ med rådmand Lobedantzes enke ca. 8 skp. land og endelig 4 skp. land „hende selv tilhørende“.¹²⁾

Når det i dokumenterne 1748, året efter Jean Armands død, hedder: „Johan Herman den ældres Enke, forarmet“¹³⁾, så er dette ganske korrekt, thi dødsboet sluttede med et stort deficit.

Inden sin død kunde Jean Armand se sit hus indesluttet mellem nabobebyggelser, det siges, at huset ligger „i Gothers Gaden imellem Mad. Kiellinghusens Gaard paa den ene og Peder Magius Huus paa den anden Side“.

Af hensyn til Jean Armands efterslægt i Danmark skal hans kendte børn nævnes i en rækkefølge, mod hvilken der tages alt forbehold.

Med MARIANNE COINNE :

1. ANNE MARGUERITE ARMAND * ca. 1703 i Rathanau „skal have efterladt sig trende Børn, hvis Nafne ingen af de tilstedeværende Arvinger var vidende ej heller om Børnene er i Live eller døde“ (skiftet).
2. ABRAHAM ARMAND * 29.—12.—1706 i Bützow, næppe med ved ankomst til Fredericia.
3. CHARLES ARMAND * ? d. ca. 1747 på en kinarejse. Var 1734 „laquais chez Mme Kraal“ i København, senere sømand som „fahrer på China“ (skiftet).
4. HENRI AUGUSTE ARMAND * ? d. ? er i 1735 fader i Fredericia ved sin halvsøsters (Susanne Elisabeths) dåb, opgives 1747 at være gift og bosiddende i København, „fahrer paa China“ (skiftet).

5. JEAN LOUIS (Hartwich) ARMAND * 8.—9.1715 i Hagenau, Mecklenborg, d. før 1756, da hustruen kaldes enke. Tobaksplanteur og daglejer i Fredericia, G. 6.—10.—1737 med SUSANNE MARIE HONORE * 1713 i Gross-Ziethen, Brandenburg, d. 3.—6.—1769 i Fredericia (tobaksplanteur Pierre Honore og Marie Desmarets).

Med SUSANNE ELISABETH PERRIN :

6. JEAN FRIEDERICH ARMAND * 29.—3.—1719 i Hagenow, Mecklenborg, d. 30.—12.—1769 i Fredericia. Tobaksplanteur. G. 8.—1.—1751 med CHARLOTTE DUPONT (dugmager Corneille Salomon Dupont og Judith Pelloutier). Hun g. 2° 11.—2.—1799 med Charles Michael Stein * 1749 i Pasewalk, d. 11.—2.—1799 i Fredericia (Abraham de Pierre og Charlotte le Roy).
7. JULIANE ELISABETH ARMAND * 17.—3.—1724, d. 25.—8.—1726.
8. MARIE ELISABETH ARMAND * 7.—4.—1728, d. 9.—5.—1766, ugift.
9. CATHRINE ARMAND * 1729, dbt. 3.—7. s. a.
10. PIERRE ARMAND * ca. 1733, d. 30.—10.—1801. Var 1782 koloniens deputerede ang. tobaksvragningen, 1786 ved kongens hjælp gårdejer i Ollerup for at lære bønderne at avle hvede og kartofler.¹⁾ Bor 1801 ved folketællingen atter i Fredericia i Riddergade. G. 1° 29.—11.—1759 med SUSANNE DELEURAN * 16.—2.—1727, d. 18.—4.—1773 (tobaksplanteur Jean Deleuran og Anne le Blond). G. 2° 2.—12.—1773 med SUSANNE KILLEMOND * 7.—4.—1752, d. 25.—2.—1821 (tobaksplanteur Jean Killemond og Marie Desmarets).
11. SUSANNE ELISABETH ARMAND * 5.—3.—1735, d. 11.—3.—1735.

Noter :

¹⁾ i »Jahrbücher des Vereins für mecklenburgische Geschichte und Alterthumskunde« 61. Jahrgang, pag. 96. ²⁾ Fredericia Skifteprotocol 1740—1761 fol. 135. ³⁾ Louis Bobé: Charlotte Amalie. Kbhvn.

1940 pag. 37. ⁴⁾ Indlæg til Jydske Tegnelser 54 Rigsarkivet. ⁵⁾ Fredericia Raadstuebog, Viborg. ⁶⁾ Fredericia Raadstuearkiv, indkomne Breve til Magistraten, Viborg. ⁷⁾ Skøde og Panteprotocol for Fredericia 1730—1750 fol. 37. ⁸⁾ Relationerne i h. t. forordningen af 25.—6.—1735, trykte i Vejle Amts Aarbog 1924, pag. 145. ⁹⁾ Skattekommisjonsprotocol 1743, Viborg. ¹⁰⁾ Fredericia Bys Grundtaxt afsluttet 14.—6.—1746, Rigsarkivet. ¹¹⁾ N. C. Lukman: Fredericia-kolonien, Aarhus 1939, pag. 65. ¹²⁾ se note 2. ¹³⁾ Generalinkvisition og Husbesøgning over Stadens Indvaanere, afsluttet 6.—11.—1748, Ribe Stiftamt, Viborg. ¹⁴⁾ Hoffmans promemoria til Commercekollegiet 8.—12.—1786 i Rigsarkivet anbefaler Pierre Armand til kongens hjælp ved køb af gården i Ollerup.

III. EN DIREKTE LINJE.

JEAN ARMAND * i Frankrig ca. 1640/50 måske d. i Berlin 17.—1.—1731. Småtingshandler i Brandenburg. G. i la Motte-Chalençon med MARIE CLEVANS.

Søn:

- A. JEAN ARMAND * ca. 1772 i La Motte-Chalençon, d. 1.—6.—1747 i Fredericia. Uldkammer i Brandenburg og Mecklenborg. Tobaksplanteur i Fredericia. G. 1° 17.—5.—1702 i Magdeborg med MARIANNE COINNE (David Cocu fra Villar i Picardiet og hustru). G. 2° efter 1715 med SUSANNE ELISABETH PERRIN * 26.—5.—1696 i Stendal i Brandenburg, d 13.—2.—1767 i Fredericia (Jean Francois Perrin og Elisabeth Rene).
- B. JEAN LOUIS (dbt, HARTWICH) ARMAND * 8.—9.—1715 i Hagenow, Mecklenborg, d. før 1756, da hustruen kaldes enke. Tobaksplanteur og daglejer i Fredericia. G. 6.—10.—1737 i Fredericia med SUSANNE MARIE HONORE * 1713 i Gross-Ziethen, Brandenburg, d. 3.—6.—1769 (tobaksplanteur Pierre Honore og Marie Desmarets).

De bor i 1743 i Slesvigsgade, østre side „Johan Armand den yngre, Daglejer“ og svarer i kopskat 1 rdl. (skattekommissionsprotocollen). I 1746 anføres han som „ejende og iboende Huuset“, som har 7 fag med en grund på 47 al. i længden og 22 al. i bredden (grundtaxten).

Da boet 20.—3.—1748 sluttet efter hans far, viser det sig, at gælden, incl. prioriteten til madam Brinch, andrager rdl. 323.2.6, mens indgælden kun beløber sig til rdl. 100.0.7, „hvorfor intet bliver at arve“.

Hans stedmoder tilskøder hans halvbroder Pierre Armand huset i Gothersgade „imellem Peter Magonis Sted paa den nordre og Hr. Major Schwartzes iboende Sted paa den syndre Side“, efter at de 9.—3.—1761 har oprettet en kontrakt, hvorefter Pierre Armand overtager den på huset hæftende gæld og tilsiger moderen og søsteren Marie „frie Hus Værelse i ovennævnte Stæd“, sålænge de lever (skiftet i Viborg). Hermed går familiens oprindelige hjem over i en anden gren af slægten. Om slægtens første ejendom hedder det iøvrigt i en panteobligation af 9.—2.—1761, som Pierre Armand udsteder til hr. Caspar Sundorf på 80 rdl., at det har „8 Fag Egebindingsværk til Gaden, hvoraf de 4 Fag er indrettet til Værelser, de øvrige 4 Fag til Lade og Port“.

Søn:

- C. JEAN URIE ARMAND * 10.—5.—1742 i Fredericia, d. smst. 1.—12.—1820. Tobaksplanteur og murermester. G. 9.—4.—1767 i Fredericia med JEANNE DUPONT * 20.—7.—1737 i Fredericia, d. smst. 12.—9.—1812 (tobaksplanteur Matthieu Dupont og Susanne Charnique).

25.—8.—1783 erkender ved panteobligation „Johan Hermann, Borger og Indvaaner, af den reformerte Menighed, at være til den reformerte Menighed skyldig Rdl. 180.0.0 mod første Prioritet og Pandterettighed i et mig tilhørende Huus bestaaende af 9 Fag Egebindingsværk med tilliggende Plads her i Staden i Kongensgade mellem Jacob Heses iboende Gaard paa den Nordre og Blegpladsen paa den søndre Side“ samt i „et Støkke mig tilhørende Mølleeng beliggende ved Landevejen til Stoustrup paa den Søndre og Peder Jacobsen de Vantier paa den Nordre Side“.

Ved folketællingen 1787 finder vi ham stadig i Kongensgade, huset har da nr. 49, han angives paa det tidspunkt at være murersvend. Ved Folketællingen 1801 bor han smst., huset har da nr. 85, og han kaldes murermester.

Søn:

- D. MATTHIEU ARMAND * 10.—10.—1773 i Fredericia, d. smst. 19.—7.—1838. Tobaksplanteur og væver.

G. 2.—2.—1798 i Fredericia med SUSANNE DELEURAN * 2.—5.—1773, d. smst. 26.—8.—1837 (Jacques Deleuran og Susanne Devantier).

Han blev almindeligvis kaldet Matthieu Texerand (væver). Hans tyske familiebibel, hvori han havde antegnet børnenes fødsel, opbevares endnu i den reformerte skoles arkiv i Fredericia. Antegnelserne er på fransk. Han og familien var med til at fejre 100 års jubilæet, idet han i den nævnte bibel har skrevet:

„Mathieu Herman e Ma femme Susanne Dølleran e No Senfent on Celebre La fete de 100 And de La Colonie ici ce Jour 15 Novembre 1820“.

Endnu holdt slægten altså fast ved det franske sprog.

Til huset i Kongensgade hørte iflg. oberstlieutenant Abraham Hermanns efterladte papirer en stor have mod Jyllandsgade, en huslod på 1 td. land beliggende

Det gamle slægtshus på hjørnet af Kongensgade og Jyllandsgade, hvori 4 generationer af slægten har holdt til. Det ser endnu den dag idag ud som fotografiet viser.

tæt udenfor Kongens port ved Hybyvejen, nær op ad fæstningens glacis — i e gros — samt en ligesåstor haveplads ved Egeskovvejen.

Søn:

E. MATTHIEU ARMAND * 2.—12.—1810 i Fredericia, d. 1.—8.—1878 smst. Vævermester, senere købmand.

*Matthieu Hermann,
vævermester.*

*Marie Hermann
f. Honoré.*

G. 1° 4.—5.—1838 i Fredericia med CATHRINE LOUI-
SON * 14.—1.—1812 i Fredericia, d. smst. 23.—9.—
1840 i barselseng (Jacob Louison og Marie Honoré).
G. 2° 1.—10.—1841 med MARIE HONORE * 10.—
12.—1817 i Fredericia, d. smst. 26.—12.—1895 (Jacob
Honore og Marie Honore).

Matthieu Hermann efterfulgte sin fader i væver-
håndværket, men opgav omkring 1850 håndvæveriet
og blev vævermester i Blochs dampvæveri, til den nord-
amerikanske borgerkrig standsede bomuldsimporten,
og dampvæveriet midlertidig standsede. Ved denne lej-

lighed oprettede han selv en lille købmandsforretning og vendte ikke tilbage til væveriet.

Han ombyggede slægtshuset, idet han fjernede bindingsværket ud mod gaden og opførte grundmur i stedet. Huset ligger endnu på hjørnet af Kongensgade og Jyllandsgade med et gårdinteriør, der kun kan være uvæsentlig forandret.

Marie Hermann f. Honore mistede som 4-årig sin fader, og hendes moder giftede sig igen 2.—11.—1821 med Abraham Hermann af Hainau slægten, efter hvem hun opkaldte sin søn, oberstlieutenanten, der som dreng kaldte Abraham Hermann for bedstefader.

Søn:

F. ABRAHAM HERMANN * 7.—6.—1848 i Fredericia, d. 28.—5.—1927 i København. Oberstlieutenant, Gymnastikinspektør, R., Ø. J. Kr. 2.

Oberstinde Vilhelmine Hermann
f. Broe

Oberstlieutenant Abraham Hermann

G. 12.—11.—1879 i Frederiksberg kirke med ANNA
VILHELMINE BROE * 29.—12.—1857 i Fredericia, d.

19.—1.—1938 i København (agl. procurator, branddirektør i Fredericia Hans Christian Broe og Metha Hansen).

Secondlieutenant 1870, premierlieutenant 1874, kaptajn 1883, oberstlieutenant 1900. Gymnastikinspektør i København 1897—1919, Formand for Frederiksberg Skojteløberforening 1899—1901, medlem af legepladsforeningens forretningsudvalg. Hans væsentligste indsats faldt på skolesvømningens område (jfr. Politiken 1.—6.—1927), han var en meget dygtig mand, lidt kølig i sin optræden, men en god og hjælpsom ven for den, der lærte ham at kende (jfr. Nationaltidende 29.—5.—1927).

*

G. Oberstlieutenant Abraham Hermanns børn (8de generation) :

1. AAGE CHRISTIAN HERMANN * 17.—7.—1880. Trafikkontrollør ved Statsbanerne, i Generaldirektoratets sekretariat.
G. 1.—5.—1920 med INGEBORG FLEISCHER * 2.—12.—1883 (arkitekt Emanuel Edvard Christie Fleischer og Clara Ernestine Mariette Falbe-Hansen).
2. MARIE ELISABETH (LIZZIE) HERMANN * 18.—1.—1883.
G. 21.—10.—1903 med EINAR RØNNING * 21.—7.—1868 i København. Oberst. K², DM, F.H.R.2.3, F.Æ.L.4, R. St. A. 3, R. St. A. 2 (fabrikant, cand. pharm. Poul Christian Rønning og Anna Petrea Christine Jensen).
3. KNUD OTTO VALDEMAR HERMANN * 3.—12.—1884. Kaptajn i hæren, direktør for det danske studenterhus i Paris. R, F.Æ.L.5.
G. 24.—3.—1915 med EBBA DAGMAR MARTHA VOLK * 8.—12.—1891 (rentier Joseph Alexander Volk og Dagmar Ørbech).
4. POUL AKSEL VIGGO HERMANN * 14.—3.—1888. Sognepræst til Sorterup og Ottestrup.
G. 3.—5.—1913 m. ESTHER RAGNHILD PAULA LARSEN * 21.—12.—1892 (kontorchef i landbrugsministeriet Lauritz Poul Larsen og Sophie Larsen).

5. MAX OSCAR JOHANNES HERMANN * 6.—7.
1894, d. 19.—7.—1894.

Såvel kaptajn Hermann som pastor Hermann har mandlige efterkommere, som fører slægten videre i 9de generation.

Gruppebillede fra omkring 1870 af vævermester Matthias Hermann og hustru med samtlige børn. I bagerste række oberstlieutenant Abtaham Hermann som ung lieutenant.

IV. SLÆGTSNAVNET GENNEM TIDERNE.

Vor store romanske filolog, professor Kr. Nyrup har i sin tid fastslået, at slægtsnavnet Armand sammen med f. expl. Baudry, Gautier, Renard og Thierry er af stor ælde i Frankrig, idet det stammer fra det frankiske, som, da det sammensmeltedes med det galloromanske, dannede det sprøg, som blev det franske.¹⁾

Tysklands befrier fra det romerske åg, Armin eller Arminius, kalder tyskerne Herman Cheruskeren. Det kan tænkes, at det latinske Armin i det frankiske sprog er blevet stående som Armand, mens det germanske fik navnet Herman. I alle tilfælde vil filologerne ikke vide af, at det ene navn skulde være en oversættelse af det andet.

Når slægten Armand i Danmark kom til at hedde Hermann, er der heller ikke tale om nogen oversættelse. Fra slægtens allerførste nævnelser i verdslige dokumenter optræder navnet stavet med H som Harman, som derefter hurtigt udvikler sig til Herman. I kirkebogen våger de franske præster over, at navnet staves Armand, men utvivlsomt kaldtes slægtens medlemmer fra deres første indtræden i Fredericia for Harman og Herman. Navneændringen er foregået på et meget tidligt tidspunkt (i 1720-erne) og skredet fremad, til det i 1818 første gang staves Hermann i den nu brugelige form. Det er sket over mellemformerne Harmand, Harman, Herrman, Herman og sluttelig Hermann.

Der er her tale om en fonetisk stavemåde, ikke om en oversættelse så lidt som om en germanisering, som man har villet se deri. Lignende bogstaveringsforskydning

af fonetiske grunde kender vi fra slægten de la Qvierre, som nu simpelthen kaldes Lakjær, og i slægten Dyssel, hvis oprindelige navn var Treveaux med tilføjelsen „du Sel“, fordi stamfaderen havde været embedsmand ved de kgl. saltværker i sydfrankrig.

Armands overgang til Hermann skyldes som Lukman²⁾ har påpeget det den uden sammenligning vigtigste ændring af de franske slægtsnavne her i Danmark, ændringen af tryk, som lægges på første stavelse efter dansk sprogbrug, hvad der giver navnet en ganske ufransk karakter. Dupont blev til Dippe, Deleuran til Dellerot ligesom et fransk familienavn, som ikke har tryk, Grandjean på dansk udtales Grandjean.

Man må gøre sig klart, at det var tiden og millieuet, som gjorde det af med de franske slægtsnavne, af hvilke endda mange simpelthen blev oversat til dansk: Pierre blev til Stein eller Steen, Louison til Ludvigsen. Denne metamorfose er ret beset heldigere end den rent fonetiske og derved tilfældige ændring. I klang og kulør tåler det bløde Hermann ingen sammenligning med Armand, og når dertil kommer, at slægtsnavnet erstattes af et navn, som føres af andre slægter, så er det indlysende, at der langt fra er vundet noget herved.

Interessen for slægtens franske navn vågnede allerede i 1908, da telegrafist ved store nordiske i Vladivostok M. M. Herman (* 2.—8.—1876) fik kgl. bevilling til påny at føre det gamle slægtsnavn Armand. Hertil skal nu bemærkes, at hr. M. M. Armand ikke tilhører la Motte-Chalencçon slægten, men Armand slægten fra Hainaut, som samtidig indvandrede til Fredericia.

Konsekvensen af, at slægten opgav sit franske efternavn, blev naturligvis den, at de franske fornavne også gik med i løbet. Sønnerne i 8de og 9de generation har alle fuldstændig danske fornavne, og konsekvensen er forståelig, der må være en vis indbyrdes harmoni mellem for- og efternavne. Døtrene i 9de generation har også alle danske

fornavne. De to begreber tradition og pietet er ikke i alle tidsaldre lige værdifulde, men det er vel i alle tilfælde tilfældigt at opkaste spørgsmålet, om ikke slægten selv vilde stå sig ved at vende tilbage til den gamle form for slægtsnavnet og atteroplive slægtens fornavne, af hvilke Jean, Jean-Louis, Jean-Urie, Matthieu og Abraham dog er lødigt arvegods. Morsomt har det været at konstatere, at oberstlieutenant Hermann havde fornavn fælles med uldkæmmer Jean Armands førstefødte søn, * 1706. Den rette pietetsfølelse for slægten og dens navne kommer naturligvis først, når slægtens historie er nærmere kendt, og traditionen i slægten erkendes på samme måde først, når det er bragt på det rene, at slægten selv har holdt på de franske fornavne lige til 7de generation.

En og anden vil måske synes, at det er så svært længe siden slægten havde tilknytning til Frankrig, når emigrationen dog fandt sted så tidligt som i 1690'erne, men dertil er dog at bemærke, at slægten i Fredericia, som vi har set det, holdt ved sit modersmål, og at oberstlieutenant Abraham, Hermanns afstamning var 100 % fransk, idet han selv var den første, som i et kvart årtusinde giftede sig med en dansk!

Der er således virkelig grund til at holde fast ved afstamningen og særpræget — men det er til slægten at afgøre, om grunden er tilstrækkelig vægtig.

Noter:

- 1) Kr. Nyrups artikel i Salmonsens Konversationslexicon VIII b pag. 695. 2) N. C. Lukman: Fredericia Kolonien pag. 209.

V. OM NOGLE ANDRE ARMAND (HERMANN) SLÆGTER.

Den omstændighed, at to familier Armand på omtrent samme tid kommer til Fredericia og bl. a. gifter sig ind i hinanden, har sikkert været årsagen til, at pastor Ludwig i sine stamtavler over de reformerte slægter i Fredericia er faldet i adskillige faldgruber og derved er kommet til at placere flere personer i den urette slægt. Den første opdagelse af fejltagelserne gjorde det nødvendigt at bringe Hainaut slægtens ældste led i indbyrdes samklang. Opstillingen meddeles nu her.

HAINAUT SLÆGTEN.

1ste generation:

ANDRE ARMAND * ? i Wam ved Mons i Hainaut, d. 28.—11.—1702 i Gross-Ziethen i Brandenburg. Var 1699 arbejdsmand i Berlin, efter 1700 husmand i Gross-Ziethen.¹⁾

G. ? med MARIE ANDRY * ? i Wam, d. ?

2den generation:

1. ANNE ARMAND * ca. 1682, d. 5.—2.—1724 i Gross-Ziethen.

2. BARBE ARMAND * ca. 1683.

G. 3.—11.—1702 med LAMBERT DOYE (hvis slægt også stammer fra Wam ved Mons).

3. JACQUES ARMAND * ca. 1685.

G. 4.—11.—1707 i Parstein med BARBE ZELLER (husmand i Parstein Jacob Zeller og Jeanne Feut).

3 die generation (Jaques Armands børn med Barbe Zeller) :

1. PIERRE ARMAND * 1708 „natif du Brandenbourg“, d. 7.—5.—1776 i Fredericia. G. smst. 1° 3.—10.—1734 med SARA DUFOUR * 1717 „native de Grossied“, d. 10.—5.—1757 (Pierre Dufour, ancien og Judith Gante). G. 2° smst. 16.—12.—1757 m. SUSANNE DEFRESNE * 1714, d. 23.—12.—1770 (Lambert Dufresne og Susanne Capelier). Hun var 1° g. m. Lambert Feut * 1706 i Gramzow, d. 13.—2.—1755 (Etienne Feut og Anne Schneider).
Pierre Armand valgtes 2.—1.—1756 til en af Fredericias 8 tingmænd.
2. JEANNE ARMAND * ca. 1709 „nee en Brandenbourg“, d. 10.—2.—1793.
G. 18.—10.—1729 med ANTOINE LAUGIER * 1692 i Dauphiné, d. 29.—10.—1756 (knivsmed Louis Laugier og Hustru)²⁾. Tobakspolter og skoleholder. Enken døde på Kroggaard i Ribe Stift hos justitsråd Joh. Ludv. Bruun, hvis børn hun opdrog.
3. SUSANNE ARMAND * ca. 1713 „nee en Brandenbourg“, d. 30.—5.—1786.
G. 1734 med PIERRE DEVANTIER * 30.—3.—1713 i Gramzow, d. 7.—12.—1769 (avlsbruger Jacob Devantier og Marie Coppet).

4 de generation (Pierre Armands børn med Sara Dufour) :

1. JAQUES ARMAND * 7.—11.—1735, d. 19.—3.—1736.
2. PIERRE ARMAND * 18.—9.—1737, d. 30.—3.—1806.
Tømremester i Fredericia.
G. 13.—4.—1768 med MARIE DUPONT * 11.—1.—1743, d. 17.—7.—1816 (Jacob Dupont og Marie Devrienne).
3. SARA ARMAND * 18.—9.—1740, d. 23.—1.—1750.
4. JEANNE ARMAND * 30.—1.—1746, d. 13.—3.—1827.

5. JACQUES ARMAND * 28.—11.—1750, d. 24.—7.—1803.
G. 27.—1.—1791 med ELISABETH STEIN * 22.—8.—
1761, d. 2.—3.—1840 (Abraham de Pierre og Judith
Suppli).
6. JEAN ARMAND * 11.—10.—1753.
7. SUSANNE ARMAND * 18.—11.—1755, d. 31.—3.—
1829.
G. 5.—1.—1788 med JACQUES DUFRESNE * 5.—11.—
1758, d. 1.—6.—1814 (Abraham Dufresne og Judith
Deleuran).

Nr. 2 i 4de generation er af Ludwig antaget som medlem af Dauphiné slægten, og fejlagtige ægtefæller er ligeledes tillagt de 3 på samme tid levende Pierre Armand'er. Folketællingerne i Viborg klarede tingene, dem har Ludwig næppe haft lejlighed til at se. Til denne slægt hører bl. a. byretsdommer Hermann.

SWEITSER SLÆGTEN.

Pastor Dalgas skrev i sin tid, at især Armand slægten var søgt til København, men her fandtes en anden borger-slægt, som stammer fra JEAN ABRAHAM ARMAND (1732—1819), som var hofurmager og født i Lausanne som søn af en sårslæge JEAN GEDEON ARMAND (1688—1777). Med JOHAN VILHELM ARMAND (1762—1824) blev denne slægt måske mest kendt, han efterfulgte sin fader som kronometermager og boede en årrække på Bornholm medinteresseret i fabrikationen af de i sin tid så berømte Bornholmerure.³⁾

Selvom sandsynligheden taler for, at denne Sweitser slægt oprindelig stammer fra Frankrig, er der ingen grund til at antage, at den skulde have nogen som helst forbindelse med la Motte-Chalencøn slægten.

DEN TYSKE SLÆGT HERMANN.

I 1937 udgav Andreas Hermann: Stamtavle for Philip Hermanns efterkommere. Denne slægts stamfader var ka-

tolik og ankom 10.—7.—1760 til Vejle fra Canton Greichau i Pfalz. Forfatteren betegner selv sin slægt som tysk, stammende fra alheden sammen med de øvrige såkaldte kartoffeltyskere, men slægtsnavnet Hermann deler den med de franske slægter.

Forfatteren nævner iøvrigt i sit forord en familie Herman med eet n fra Randersegen, som intet har med kartoffeltyskerslægten at gøre.

*

For således at rekapitulere er der i Danmark ikke mindre end 5 slægter, der fører fælles slægtsnavn:

La Motte-Chalençon slægten.

Hainaut slægten.

Lausanne slægten.

Kartoffeltysker slægten.

Randers slægten.

Noter:

1) foruden Jaques, hvis vielse fandtes, og Anne, hvis dødsfald i Gross-Ziethen fremgik af kirkebogen der, skulde Andre Armand ifl. kolonilisten have et tredje barn. I Dr. R. Berenguier: Die Stammbäume der Mitglieder der Französischen Colonis in Berlin 1887, pag. 68 fandtes da Barbe Harmans vielse i Gross-Ziethen til Lambert Doye, som derfor skones berettiget til at medtages som dette tredje barn. 3) jfr. Lukman: Fredericia Kolonien pag. 69. 2) omtalte i Brickas Dansk Biografisk Lexicon.